

3714/30, stížností citovaný, týkal se případu, kdy nezastavitelnost dvora byla stanovena s ohledem na veřejné zájmy, jež přesahují funkci dvora jakožto příslušenství určité budovy. Toho však při té části námítky dnešní stížnosti, jež byla uznána za přípustnou, není (srov. i Boh. A 11.220/34).

Konečně obrací se stížnost proti zákazu staveb továren a hlučných provozoven, jehož zařazení do zastavovacích podmínek jakožto součásti přehledného plánu pokládají st-lé rovněž za nezákonné. I tento zákaz odůvodňuje nař. rozhodnutí důvody hygienickými. Žal. úřad měl tu patrně na mysli zákaz staveb průmyslových, o nichž mluví § 109 stav. řádu, uvnitř uzavřené části města. Takovýto zákaz pokládán je však v judikatuře nss-u za přípustný v plánu polohy (srov. Boh. A 1700/22). Ale pak může býti podobný zákaz obsažen i v přehledném plánu podle zák. č. 88/1920 Sb. Že snad žal. úřad zamýšlel svým výrazem »hlučné provozovny« postihnouti i takové stavby, jež by se vymykaly z pojmu staveb průmyslových ve smyslu § 109 stav. řádu, to stížnost neuvádí, takže nss neměl příležitosti v tomto směru nař. rozhodnutí přezkoumávati.

Č. 11.949.

Stavební právo (Praha): Při stanovení přehledného plánu regulačního a zastavovacího jest hleděti vedle potřeb veřejnohospodářských též k soukromohospodářským potřebám zúčastněných jednotlivců.

(Nález ze dne 29. května 1935 č. 16.355/35.)

Prejudikatura: Boh. A 10.647/33.

Věc: Dr. Karel a Ljubice Š. v Praze a František K. a spol. ve Vídni (adv. Dr. Josef Portheim z Prahy) proti ministerstvu veřejných prací o přehledný regulační a zastavovací plán.

Výrok: Stížnosti se zamítají pro bezdůvodnost.

Důvody: Vyhláškou státní regulační komise pro hlavní město Prahu s okolím z 26. června 1928 byl veřejně vyložen částečný regulační a zastavovací plán, kterým se upravuje území Nového města a Vyšehradu (Praha II. a VI.). Podle plánu je projektována mimo jiné nová komunikace 20 m široká, která vede v prodloužení ulice Lazarské průlomem k Tylovu náměstí a má — jak praví důvodová zpráva k návrhu plánu — sloužiti za kratší spojení a odlehčení Národní třídy.

St-lé podali proti návrhu plánu námítky, a to: 1. Dr. Karel Š. jménem svým a své manželky, jakožto majitelé domu čp. . . ve Spálené ulici, a 2. Dr. Eduard R., právní předchůdce st-lů Františka K. a spol., jakožto majitel domu čp. . . ve Spálené ulici.

Nař. rozhodnutím byl potvrzen celkový přehledný regulační plán Nového města a Vyšehradu se změnami, jež se dnešního sporu netýkají. Námítky st-lů byly zároveň zamítnuty.

Proti tomuto rozhodnutí podány jsou stížnosti: 1. Dra Karla Š. a Ljubice Š. v Praze, 2. Františka K. a spol. ve Vídni.

Ad 1. Na prvním místě vznáší tato stížnost, opírajíc se o nář. Boh. A 8938/30, námitku, že žal. úřad, ač je z důvodů jeho rozhodnutí zřejmé, že prodloužení ulice Lazarské průlomem přes dům st-lů pokládá se jen za pobočku s lokálním významem, přece spatřuje ve zřízení této nové komunikace tak důležitý veřejný zájem, že mu musí ustoupiti existence domu st-lů. Je ovšem správné, že nss zastává v cit. nář. (srovn. též Boh. A 10.647/33) názor, že míra omezení vlastníkova pro veřejné zájmy komunikační bude buď větší nebo menší podle povahy a účelu komunikace, o niž běží, zejména že bude větší, jde-li o hlavní tepny komunikační, a menší, jde-li o ulice významu jen lokálního. Stížnost se však po stránce skutkové domnívá, že žal. úřad, uváděje důvody pro zřízení nových komunikací z Václavského náměstí k Národnímu divadlu, řadí komunikaci, jež postihuje dům st-lů, teprve do třetí řady, čímž po názoru stížnosti dal najevo, že této komunikaci přikládá pouze podružný význam.

Výtka tato není důvodnou. Předem sluší poznamenati, že úvaha o tom, do jaké míry mají při zřízení určité komunikace ustoupiti soukromé zájmy interesentů komunikačnímu zájmu veřejnému se zřetelem na důležitost tohoto zájmu, je součástí hodnotného úsudku žal. úřadu, a jako taková vymyká se věcnému přezkoumání nss-em, jenž je omezen na revisi právní. Ve stížnosti lze však spatřovati výtku, že uvedený výrok úřadu není ve shodě se zásadami logického myšlení a je vadný, poněvadž žal. úřad na jedné straně ukládá st-lům dalekosáhlou oběť ve prospěch určitého komunikačního zařízení, na druhé straně však sám toto zařízení kvalifikuje jako zařízení podružné, významu pouze lokálního. Stížnost však přehlíží, že nář. rozhodnutí pokládá novou komunikaci, jež se dotýká zájmů st-lů, zřejmě za komunikaci velmi důležitou, když na str. 46 uvádí potřebu, aby nová ulice byla široká 20 m, a když také podrobně se zmiňuje o úkolech dopravních, jež této ulici připadnou, a výslovně připomíná, že v rozhodnutí uvedené důležité zájmy komunikační vůbec jiného řešení, než se navrhuje, nepřipouštějí a vyžadují právě jen navrženého řešení radikálního na úkor zájmů soukromých. Nelze proto shledati, že by úsudek úřadu, podle něhož musí soukromý zájem st-lů ustoupiti významnému komunikačnímu zájmu veřejnému, byl v tomto případě nelogický.

Hlavní námitka stížnosti obsažena jest v oněch vývodech, jimiž stížnost popírá vůbec potřebu této komunikace a vytýká žal. úřadu, že nebral zřetele na soukromohospodářský zájem st-lů, jak mu to předpisuje § 1 zák. č. 88/1920 Sb. Nss zastává konstantně ve své judikatuře názor, že při přehledném plánu sluší míti zřetel nejen k potřebám veřejnohospodářským, nýbrž i k soukromohospodářským potřebám zúčastněných jednotlivců (srov. Boh. A 10.647/33). Z tohoto názoru ovšem neplyne, že by úpravy, jež se z důvodů veřejných jeví nutnými, měly hospodářským zájmům soukromým vůbec ustoupiti, nýbrž plyne z toho jen tolik, že při možnosti stejně dokonalého řešení jinakého nemají býti

soukromé zájmy neúměrně omezovány. Obrana zúčastněných jednotlivců musí tudíž směřovati k tomu, aby poukázali k jinému možnému uspokojení příslušného veřejného zájmu, anebo, aby ze základu existenci tohoto veřejného zájmu popřeli. V obou případech půjde ovšem opět o hodnotné úsudky úřadu o veřejném zájmu, resp. o způsobu jeho uspokojení, jež nss může přezkoumati jedine s hlediska § 6 zák. o ss.

V námitkách, podaných proti vyloženému plánu u státní regulační komise, uplatňovali skutečně st-lé i to, že veřejný zájem vůbec zřízení nové komunikace nežadá, i to, že lze jej uspokojiti jiným způsobem. V tomto posledním směru poukazovali st-lé k tomu, že by bylo vhodnější vésti novou ulici přes budovu kraj. trest. soudu a další blíže označené budovy, avšak ve stížnosti k nss-u s námitkou tohoto obsahu nevystupují, uznávající naopak výslovně, že by jimi navržený směr nové komunikace nevyhovoval účelu, pro který je určena. Pokud pak stížnost vytýká, že nař. rozhodnutí vyřídilo negativně bez bližšího odůvodnění námitku ve správním řízení, vznesenou o tom, že komunikační potřeba bude saturována pasáží domem V.-ovým, nelze jí dáti za pravdu, ježto nař. rozhodnutí vyvrátilo možnost uspokojení zjištěného veřejného zájmu komunikačního rozšířením nebo zřízením podjezdů nebo pasáží nynějšími bloky, na př. domem V.-ovým, poukazem k účelu navržené komunikace, který ve svých předcházejících vývodech blíže vysvětlilo, proti čemuž stížnost námitek neobsahuje.

Než ani námitka, že navržené komunikace vůbec není třeba, nemůže míti naději na úspěch, neboť stížnost nijak nevyvrací ony důvody nař. rozhodnutí, na nichž je hodnotný úsudek úřadu o nutnosti nové komunikace založen. Stížnost tu přehlíží, že nař. rozhodnutí přikládá nové komunikaci nejen úkol převzítí část frekvence směřující dosud do Národní třídy ulicí Spálenou z ulice Žitné, Ječné a z třídy Vyšehradské, kteroužto frekvenci pokládá stížnost za plně uspokojenou dosavadními ulicemi, nýbrž i úkol převzítí část frekvence z nové nebo naopak do nové komunikace, která povede od Mánesova mostu na jih přes Staroměstské mlýny ve způsobu podbřeží podle Masarykova nábřeží, a nad to i úkol obstarávati jedno ze spojení mezi Václavským náměstím a Národním divadlem.

V dalším namítá stížnost v podstatě, že nová komunikace bude lomená a že bude skýtatí možnost nebezpečných dopravních uzlů a znamenati zvýšený náklad na dopravní stráž. Avšak podle dispoic plánu nastává lom navržené komunikace teprve v oné její části, jež se domu st-lova nijak nedotýká. Nemůže tedy býti st-l tím, že komunikace nebude zcela přímá ve své celé délce, nijak ve svých právech dotčen.

Stížnost namítá dále, že uskutečněním uvedené dispoice přehledného plánu bude zrušena zahrada u domu st-lů, jež je zbytkem zeleně ve středu města, důležitým s hlediska zájmů hygienických, a na jiném místě uvádí, že zřízením nové komunikace ocitla by se řada nájemnických rodin bez přístřeší. Než pouhé tyto okolnosti nečiní příslušnou dispoici plánu nezákonnou. Je zajisté možné, že regulace z určitých veřejných ohledů žádoucí bude spojena s nevýhodami pro veřejnost ve

směru jiném, avšak tento fakt sám o sobě nezavazuje ještě úřad k tomu, aby od regulace zamýšlené ustoupil, nýbrž ukládá mu pouze, aby uvážil, zda nevýhody s regulací spojené jsou vyváženy prospěchem, který je možno od regulace jinak očekávat. Toto vzájemné odvažování protichůdných veřejných zájmů je výsledkem hodnocení všech v úvahu přicházejících skutečností a nemůže býti samo o sobě nss-em přezkoumáváno. Námitky procesních však stížnost v této souvislosti nevznáší.

Pokud konečně stížnost proti důvodům nař. rozhodnutí, že majitelům domů komunikací dotčených dostane se v mezích zákona náhrady, namítá, že všechny příslušné objekty budou označeny za »bouračku«, sluší uvést, že hospodářské újmy, jež st-le v důsledku disposic plánu stihnou, jsou právě důsledkem těchto disposic, který je výslovně v § 15 zák. č. 88/1920 Sb. předvídan. Nemohl-li však nss uznati, že disposicí plánu bylo porušeno právo st-lů, pak tím méně má možnost poskytnouti jim ochranu proti hospodářským důsledkům této dispoice.

Vzhledem k tomu, že takto nebylo možno uznati žádnou z námitek stížnosti odůvodněnou, nezbylo nežli stížnost pro bezdůvodnost zamítnouti.

Ad 2. Stížnost Františka K. a spol. popírá v zásadě potřebu a účelnost nové projektované komunikace v prodloužení ulice Lazarské průlomem k Tylovu náměstí. Pokud se tu st-lé dovolávají judikatury nss-u o povinnosti úřadu bráti při přehledném plánu podle § 1 zák. č. 88/1920 Sb. zřetel k soukromohospodářským zájmům zúčastněných jednotlivců, je možno poukázat k tomu, co bylo řečeno výše při vyřizování stížnosti č. 1. Proti úsudku žal. úřadu o nutnosti nové komunikace staví se stížnost tvrzením, že ve starých částech města s úzkými malými uličkami nelze počítati s rozvojem dopravní frekvence, takže nová komunikace stane se zbytečnou. Tím snaží se stížnost zvrátiti skutkové předpoklady, na nichž nař. rozhodnutí spočívá. Avšak stížnost tu zřetelně přehlíží, že podle nař. rozhodnutí má nová komunikace sloužiti k tomu, aby získáno bylo nové spojení Václavského náměstí s Národním divadlem, aby jí převzata byla frekvence směřující do Národní třídy ulicí Spálenou z ulic Žitné, Ječné a třídy Vyšehradské a konečně, aby jí byla přesunuta frekvence z nové a naopak do nové komunikace, která povede od Mánesova mostu přes Staroměstské mlýny. Tyto úkoly nové komunikace nasvědčují bezpečně tomu, že komunikace má býti důležitou dopravní tepnou spojující různé části města. Ale pak nelze nahlédnouti, jaký význam tu může míti ta okolnost, že komunikace bude situována v části města s úzkými a krátkými ulicemi pobočnými. Nutno tudíž míti za to, že stížnosti se nezdařilo prokázati vadnost úsudku žal. úřadu o potřebě nové komunikace.

Stížnost také namítá v této souvislosti, že žal. úřad neuvádí důvodů, proč vedle nové komunikace dnešní Ostrovní ulicí přes Měšťanskou Beseďu je třeba ještě další komunikace v prodloužení Lazarské ulice přes dům st-lů, a na jiném místě, že žal. úřad nepodává důkaz o tom, že mezi Ostrovní a Myslíkovou ulicí je třeba nových komunikací, vyúsťujících na nábreží. Při těchto námitkách však stížnost přehlíží, že nař.

rozhodnutí uvádí na str. 45, 46 důvody pro zřízení komunikace v prodloužení Lazarské ulice; z těchto vývodů je také dobře patrné, jaké úkoly má tato komunikace obstarávat, z čehož vyplývá i vysvětlení, proč je třeba jejího zaústění do Riegrova nábřeží.

Pokud však stížnost staví proti hodnotným úsudkům nař. rozhodnutí své hodnotné úsudky vlastní, uvádějíc zejména, že pro vozidla koni tažená dnešní komunikace dostačují a že vozidla rychlá se nové komunikaci vyhnou, je nutno upozorniti, že nss není povolán k tomu, aby odborné úsudky úřadu přezkoumával, neboť je při své kontrole skutkových zjištění nař. rozhodnutí omezen pouze na cestu, danou mu v § 6 zák. o ss. S tohoto hlediska však nelze ve zmíněných vývodech stížnosti nalézt žádnou námitku.

Závěrem upozorňuje stížnost na hospodářské ztráty, jež st-lům vzniknou tím, že návrhem nové komunikace bude zcela znehodnocen jejich dům, a konečně i na finanční obtíže, jež z realizace regulačního plánu vzniknou pro město Prahu. Námitka na prvním místě zmíněná není způsobilá zákonitostí nař. rozhodnutí otřásti, neboť event. hospodářské poškození majitelů domů a pozemků, přehledným plánem postižených, jest jen důsledkem příslušných disposic plánu, který jest výslovně předvídan v § 15 zák. č. 88/1920 Sb. Nemohl-li však nss přes námitky stížnosti uznati, že těmito disposicemi plánu bylo porušeno právo st-lů, pak má ovšem tím méně možnost poskytnouti jim ochranu proti důsledkům těchto disposic, ať se po stránce hospodářské jeví jakkoliv.

Pokud konečně jde o námitku obsahující vývody o finančních obtížích, jež ze schváleného plánu vzniknou pro město Prahu, je patrné, že se st-lům k této námitce nedostává legitimace, neboť i kdyby — jak soudí stížnost — byl poměr mezi výhodami projektu a náklady s ním spojenými sebe nepříznivější, nemohlo by tím dojít k žádnému porušení subj. práva st-lů.

Ježto takto žádná z námitek nemohla býti uznána odůvodněnou, bylo nutno také stížnost č. 2 zamítnouti pro bezdůvodnost.

Č. 11.950.

Stavební právo (Praha): I. Stavební rozvoj města podle § 1 zák. č. 88/1920 Sb. nezáleží jen v rozšiřování města, ale je podmíněn i regulováním starých jeho částí. — II. Do působnosti státní regulační komise spadá také odstranění závad komunikačních. — III. Při možnosti stejně dokonalého řešení jinakého nemají býti soukromé zájmy disposicemi přehledného plánu regulačního neúměrně omezovány. — IV. Přehledným plánem podle zák. č. 88/1920 Sb. nelze ukládati interestům omezení jejich vlastnických disposic ve prospěch projektované komunikace z důvodu, že komunikace ta má mít povahu hlavní tepny dopravní, ač premisy, z nichž se na tuto povahu komunikace soudí, jsou dosud nejisté. — V. Zahrnuje právo min. prací potvrzovati přehledný plán oprávnění ke změnám jeho?

(Nález ze dne 29. května 1935 č. 16.356/35.)